

De jongere

Gesprek met Jeroen Ernst, vormingswerker, en Thijs van der Horst, regionaal projectmedewerker M25 Leiden.

Wie is de jongere?

Er zijn officiële regels voor wie jongere is, afhankelijk van om welk probleem het gaat. Als je op straat zwerft en tussen de 12 en 27 jaar oud bent, wordt je gerekend tot de zwerfjongeren.

Als het gaat om steunverlening dan wordt je gekort als je 18 jaar oud bent en nog thuis woont. Er is een groep jongeren die in de problemen is gekomen, die geen perspectief meer ziet in het leven en daardoor niet op eigen kracht uit de problemen komt. Zij voelen zich uitgesloten.

Aan de ander kant is het zo dat verreweg de meeste jongeren zonder grote problemen hun weg naar de volwassenheid afleggen en hun plaats in de samenleving innemen. Maar ook die groep kan een doelgroep voor het diaconaat zijn, in dat geval gaat het om diaconaat door jongeren. Het is van groot belang dat jongeren kennis maken met aspecten van de samenleving waar ze zonder maatschappelijke stages, reizen naar Roemenië, e.d. geen weet van zouden hebben.

De jongere in de problemen.

Er is niet één oorzaak aan te wijzen waardoor jongeren in de problemen komen. Gezinsomstandigheden, drugs, schulden, werkeloosheid, onvolledige opleiding zijn maar een paar van de zaken die een rol spelen. De jongere wordt aan heel veel invloeden van buiten blootgesteld dankzij de (sociale) media die hem sturen en zijn wereldbeeld beïnvloeden.

Die samenleving is ook nog eens heel snel en veranderlijk. Algemeen spelen bij probleemjongeren het gevoel van uitgesloten zijn, geen perspectief voor de toekomst hebben, schaamte en uitzichtloosheid een rol, waardoor ze niet meer tot initiatieven komen om de problemen op te lossen. Hoe zou dat ook moeten als je € 40.000,- schuld hebt bij de ziektekostenverzekering en de telefoonmaatschappij terwijl je geen inkomen hebt en geen hulpverlener een regeling kan treffen om de schuld af te lossen?

De 'jeugd van tegenwoordig'

De oudere generatie mag zich graag negatief uitlaten over de jongere generatie maar vergeet daarbij dat de jongere generatie door hen gevormd is. De oudere generatie heeft de samenleving bewust of vaak ook onbewust in een bepaalde richting gestuurd. Het valt de jongere niet aan te wrijven dat die vervolgens leeft zoals hem is voorgeleefd. In die zin zou je kunnen zeggen dat de jongere de dupe is van de oudere generatie. Als de jongere gewend is om verzorgd en in de watten gelegd te worden, zijn colaatje wanneer hij wil uit de koelkast kan pakken en zich niet hoeft bezig te houden met zijn dagelijkse brood, dan moet je niet vreemd opkijken dat de jongere niet of laat zelfstandig en volwassen wordt. Als het kind steeds uitbundig wordt geprezen ook al is de prestatie helemaal niet zo uitzonderlijk ('Picasso-opvoeding' 'O wat een prachtige tekening, terwijl het nergens naar lijkt voor de leeftijd van het kind) dan moet je niet verrast zijn dat kinderen zich niet staande kunnen houden bij kritiek en in de volwassen samenleving problemen krijgen. Het gedrag van de jongere komt voort uit het gedrag wat ze voorgeleefd krijgen.

Het Nederlandse jeugdbeleid

Er is de laatste jaren veel te doen geweest over de vele hulpverleners die langs elkaar heen werken. Er zijn centra voor jeugd en gezin gekomen. De eerste centra sluiten al weer omdat ze niet aan hun doel beantwoorden. Wat betreft de jeugdzorg is er het beeld van een chaotische, inefficiënte organisatie.

In het huidige beleid krijgt preventie weinig aandacht. Het beleid is repressief met eenzijdig aandacht voor allochtone jongeren. Er wordt niet in gesprek gegaan met de jongeren. Er is weinig of geen aandacht voor de jongeren met wie het goed gaat. Zij zouden juist moeten leren te participeren in de samenleving maar juist dit soort projecten worden wegbezuinigd.

Het gelijke kansen voor iedereen is vervangen door ontplooiën van je talenten.

Begrip voor elkaar.

De jongere vormt zijn identiteit. Het is belangrijk dat hij daarbij gedwongen wordt niet alleen de vraag te beantwoorden 'wie ben ik?' maar ook de vraag 'wie is de ander?'. Op die manier kan er begrip voor de ander ontstaan. Als je dat niet jong leert, doe je het oud geworden niet. Begrip voor elkaar kweken moet bij de jeugd beginnen. Dat betekent dat de jongere in situaties moet worden gebracht waar hij dat kan leren.

